

Keskustan puheenjohtaja Juha Sipilä

Seinäjoen puoluekokous poliittinen linjapuhe 11.6.2016,

(muutosvarauksin)

Hyvät keskustalaiset, aatesiskot ja –veljet,
arvoisat kuulijat

Keskusta lupasi vaaleissa laittaa Suomen kuntoon, uudistaa Suomen. Kerroimme ihmisille, että edessä on kovia päätöksiä ja hikinen urakka. Velkaa ei siirretä enempää tulevien sukupolvien maksettavaksi.

Nyt Suomi uudistuu. Keskusta on yhteiskuntamme uudistavin voima ja edistyksen edelläkävijä. Aateisämme Santeri Alkio on todennut muutoksesta seuraavasti:

"Edistyksen täytyy joskus kulkea raunioiden läpi, vanhaa murskaton ja sulattaen. Kaikki sivistystaistelu tarkoittaa vanhan, yli-ikäisen hävittämistä ja uuden luomista".

Santeri Alkio on minulle ennen kaikkea intohimoinen yhteiskunnan uudistaja. Yhteiskunnassa on paljon sitä henkeä, että mihinkään ei voi koskea, mikään ei saa muuttua tai että kaikki on säilytettävä ennallaan. Se ei ole alkioalaisuutta. Keskusta on nimenomaan aatteen ja Alkion lähtökohdista hengittävä uudistuspuolue. Pidetään huoli siitä, että Keskusta myös pysyy uudistuspuolueena.

Vaalien jälkeen laadimme strategisen hallitusohjelman ja luovuimme tolkkuttoman pitkistä, yksityiskohtaisesti ohjelmista. Jo ennen vaaleja Keskusta esitteli strategiset tavoitteet Suomen uudistamiseksi ja lupasimme maan johtamiseen muutosta: hallituksen on oltava pienempi, johtamistavan kollegiaalinen ja ohjelman strateginen. Sanoimme, että hallituksen on keskityttävä suuriin asioihin ja tehtävä ne kunnolla.

Keskustan vaaliohjelmasta tuli hallitusohjelman runko. Valmistelimme vaaliohjelman huolella. Esimerkiksi yhteiskuntasopimus ja kotikunta-maakuntamalli ovat siirtyneet meidän vaaliohjelmasta suoraan hallitusohjelmaan. Keskusta esitti velaksi elämisen lopettamista, biotalouden vauhdittamista koko maassa, hiilen mustasta energiapolitiikasta luopumista, omaishoidon kuntoon laittamista, lapsiperheille parempia kotipalveluita, byrokratian ja normien järjestelmällistä purkamista, rittäjyyteen ja työllisyyteen kannustavaa verotusta, jättiloikkaa koulujen digitaalisiin oppimisympäristöihin, kokeilujen käyttöönottoa sekä ylipäättään digitalisaation vauhdittamista kaikilla alueilla. Esitimme liikennehankkeiden rahoittamiseksi uutta välinettä, Valtion Infra Oy:tä. Vaadimme liikenneväylien korjausvelkaa pienennettäväksi.

Lupasimme laittaa valtion taseen töihin yritysten kasvurahoituksen helpottamiseksi. Loimme vaaliohjelmassa päätöksenteolle periaatteet, jotka täytyy pitää takaraivossa päätöksenteon vaikutuksia arvioidessa: teollisuuden rasiudesta ei saa ainakaan lisätä ja kokonaisveroastetta ei saa nostaa.

Nämä vaaliohjelmamme tavoitteet lukevat nyt hallitusohjelmassa.

Äänestäjät tiesivät myös, että joudumme tekemään kipeitä päätöksiä. Säästämään jouduttiin hieman enemmän kuin vaalien alla arvioimme ja toivoimme. Keskustan vaaliohjelmassa oli valtiontalouden leikkauksia noin 2 miljardia ja kuntien talouden tasapainottamista miljardilla. Vaaliohjelman tekemisen jälkeen talustilanne arvioitiin vielä heikommaksi. Ensimmäistä kertaa hallitusohjelmassa tarkasteltiin koko julkista taloutta. Emme halunneet enää siirtää valtion ongelmia kuntien hoidettavaksi.

Kilpailijamme väittävät, että hallituksen päätöksistä ei puolueena tunnista keskustaa. Minun vastaukseni tähän on se, että he eivät tunne keskustaa. Pitkäaikainen keskustavaikuttaja, ex-päätoimittaja Kari Hokkanen kannusti eilen kiitospuheessaan Keskustan ministeriryhmää ja antoi voimakkaan tukensa leikkauksille ja uudistuksille siteeraamalla Alkiota. Alkion mukaan ”kansantaloudessa vallitsevat aivan samat lait kuin yksityistaloudessa. Jos jonkun kansan kulutus on suurempi kuin tuotanto, menee sen talous rappiotilaa kohti”.

Oma rautalankamallini keskusta-aatteen ytimeistä tapahtuu kolmion avulla: ihmisyyys, kestävä talous ja realistinen luontosuhde.

Ihmisyys: Yhteisöllisyys, toisista huolehtiminen ja välittäminen, oma vastuu, sivistys sekä jokaisesta kodista mahdollisuus kouluttautua tohtorin hattuun saakka ovat keskustalaisuuden ydintä. Ihmisyyttä on myös se, että pidämme sydämen lämpimänä heitä kohtaan, jotka pakenevat hätää ja vaino.

Kestävä talous: Köyhän asian hoitaminen on ennen muuta valtiontaloudesta huolehtimista. Velaksi elämisen on loputtava ja hyvinvointiyhteiskunnan pelastaminen edellyttää rohkeita uudistuksia. Taantumuksellisuus ja pysähtyneisyys eivät ole keskustalaisuutta.

Realistinen luontosuhde: Tällä tarkoitan toisaalta ymmärrystä sopeutua kulutuksessa luonnon vuotuisen kasvun rajoituksiin, mutta toisaalta hyväksyntää vuosikasvun hyödyntämiselle. Tätä kuvaa myös keskustalaisuuden ytimessä oleva periaate, että tila jätetään paremmassa kunnossa tuleville sukupolville.

Hyvä puoluekokousväki,

Seitsemän laihaa vuotta on takana. Nyt näyttää paremmalta.

Helsingin Sanomat julkaisi viime sunnuntaina kyselyn, jossa kuudestakymmenestä ekonomistista jopa 94 prosenttia arvioi, että taantuma on ohi ja pohja on nähty. Suomi nousee.

Suomen talous kasvoi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 1,6 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Vielä vuosi sitten olimme talouskasvulla mitattuna yksi euroalueen heikoimpia. Nyt kasvumme on samassa vauhdissa Saksan kanssa.

Tällä hetkellä kasvun taustalla on ennen kaikkea yksityinen kulutus ja asuntorakentaminen. Kulutusta ja rakentamista on omalta osaltaan tukeneet ihmisten kokeman epävarmuuden vähentyminen työpaikan säilymisestä. Kyse on hyvästä kierteestä, jossa epävarmuuden vähentyminen rohkaisee kuluttamaan. Tämä puolestaan luo uusia työmahdollisuuksia nyt työttömänä oleville ihmisille.

Työllisyys seuraa talouskasvua pienellä viiveellä. Syksyllä voimme kuulla jo parempia uutisia myös työllisyyden kehityksestä. Työllisyyden parantaminen ja työttömän saaminen töihin on hallituksen ykköstavoite.

Talouskasvun seurauksena vähenevä työttömyys on tärkeää talouden kannalta, mutta ennen kaikkea myös inhimillisesti. Pitkäaikaistyöttömyys on ollut jo pitkään kasvussa. Nopeutuva talouskasvu on ehdottomasti paras keino estää pitkittyminen ja siten torjua riski syrjäytymisestä.

Työllisyyttä parantaa myös eilen maaliin saatu yhteiskuntasopimus. Sen arvioidaan luovan 35 000 – 45 000 uutta työpaikkaa. Sopimusyhteiskunta näytti tässä voimansa. Kovin harvassa maassa pystytään sopimaan yhdessä tällaisesta kilpailukykyloikasta. Sopimus syntyi vielä seitsemän kuukautta etuajassa. Suuri kiitos tästä neuvottelijoille! Tällaista piristysruisketta Suomi juuri tarvitsee.

Suomen vienti on ollut pitkään vaikeuksissa. Vaikka uudet ideat ja tuotteet ovat viennin pitkän aikavälin menestyksen resepti, ainoa nopeasti vaikuttava lääke on kustannusten alentaminen. Tästä syystä yhteiskuntasopimus on erittäin tärkeä Suomen taloudelle ja tulevaisuudelle. Sopimuksella kuromme kiinni merkittävästi Saksan ja Ruotsin kilpailukykyä. Samalla luomme vakaan ja ennustettavan näkymän yrityksille. Tämä kannustaa yrityksiä entistä enemmän investoimaan Suomeen.

Hyvät aatesisaret ja -veljet,

Maatalous on ollut kauan vaikeuksissa erityisesti tilojen huonon kannattavuuden ja EU-sanktioiden takia. Tilanne on kestämaton sekä taloudellisesti että inhimillisesti. Hallitusohjelmassa sitouduimme ruoantuotannon kannattavuuden nostamiseen ja kauppataseen parantamiseen 500 miljoonalla eurolla elintarvievientiä lisäämällä.

Haemme ratkaisuja tilojen akuuttiin rahoituskriisiin valtion takauksilla ja laina-aikoja jatkamalla.

Pyrimme konkreettisin toimenpitein edistämään biokaasun käytön lisäämistä. Se päivä ei ole enää kaukana, kun tilan biokaasulla kuljetaan omavaraisesti. Jotkut tekevät siitä myös sähköä ja lämpöä.

Hyvä puoluekokousväki,

Yksi asia on yllättänyt minut positiivisesti. EU:n ja muiden kansainvälisten asioiden hoito on ollut todella mielenkiintoista. Kreikka, maahanmuutto kuin muut neuvottelut ovat olleet antoisia ratkaisukeskeiselle ihmiselle.

Suomen EU-politiikkaa ohjaavat periaatteet ovat aktiivisuus, käytännönläheisyys ja ratkaisuhakuisuus. Keskitymme ratkaisemaan eteen tulevia käytännön ongelmia. Olemme hakeneet toimivia ratkaisuja Eurooppaan kohdistuneeseen muuttoliikkeen hallintaan, neuvotelleet Iso-Britannian EU-suhteesta ja vakauttaneet euroaluetta Kreikka-päätöksillä.

Jäsenmaat ja unionin toimielimet ovat yhdessä hakeneet kestäviä ratkaisuja, joilla pyritään vahvistamaan unionin yhtenäisyyttä, toimintakykyä ja kansalaisten luottamusta. Paljon on vielä työtä edessä. Unionin on lunastettava kansalaisten luottamus tulosten kautta. Seuraavan kerran sitä mitataan Iso-Britanniassa kahden viikon päästä

Euroopan unioni asialista on paljon laajempi kuin miltä kriisien valossa näyttää. Suomi painottaa kilpailukyyn, kasvun ja työllisyyden vahvistamista, sisämarkkinoiden kehittämistä etenkin digitaalisten sisämarkkinoiden ja palvelujen aloilla, vapaakaupan edistämistä sekä yhteisen ilmasto- ja energiapolitiikan vahvistamista.

Olemme talous- ja rahaliiton jäsenenä sitoutuneet edistämään euroalueen vakautta. Tavoitteenamme on sääntöperusteinen ja vakaa euroalue, jossa jokaisella jäsenvaltiolla itsellään on ensisijainen vastuu omasta talouspolitiikastaan.

Euroopan unioni on Suomelle keskeinen turvallisuusyhteisö. EU:n on jatkettava päättäväisesti toimia terrorismin torjumiseksi, hybridiuhkiin vastaamiseksi ja yhteisen puolustusyhteistyön syventämiseksi.

Suomi tavoittelee nykyistä vähemmän, mutta parempaa ja kevyempää EU-sääntelyä. Tämä on Keskustalle avainasia. Olemme pitäneet sääntelyn toimivuutta aktiivisesti esillä unionissa ja se on saanut vahvan painoarvon komission ohjelmissa.

Hyvä keskustaväki

Olen haastanut Suomea uudistumaan talouden hoidossa, olen kannustanut suomalaisia uudelleen tekemisen meininkiin. Paikalleen ei saa jähmettyä, sillä silloin puutuvat jalat, ja uudelleen liikkeelle lähteminen on kovin kankeaa ja hidasta.

Katseemme täytyy olla aina suunnattu eteenpäin - myös asioissa, joissa vaalimme jatkuvuutta. Tällainen asia on esimerkiksi ulko- ja turvallisuuspolitiikka.

Kenellekään ei ole enää uutinen, että toimintaympäristömme on muuttunut merkittävästi. Tällä hetkellä tärkein velvollisuutemme on ymmärtää tuon muutoksen merkitys Suomelle.

Pidän hyvin tärkeänä sitä, että näemme oman paikkamme viisaasti pitkässä ulko- ja turvallisuuspoliittisessa jatkumossa. Emme hötkyile, pidämme silmät auki. Tämä ei silti tarkoita sitä, että seisoisimme sokeina paikoillamme. Pidämme silmät auki ja olemme hereillä. Kirjasimme vuosi sitten hallitusohjelmaan, että Suomi on sotilasliittoon kuulumaton maa, joka kuitenkin ylläpitää mahdollisuutta hakea Nato-jäsenyyttä. Tämä kirjaus on mielestäni edelleen erittäin hyvä ja toimiva.

Reilu kuukausi sitten julkistetussa asiantuntija-arviossa Suomen mahdollisen Nato-jäsenyyden vaikutuksista todettiin, että Nato-jäsenyys olisi Suomen kaltaiselle maalle erittäin suuri päätös - todellinen vedenjakaja. Keväällä julkistetussa Nato-selvityksessä todetaan seuraavasti sotilaallisesta liittoutumisesta: *"Pohjimmiltaan kyse olisi suurstrategian muuttamisesta, joka vaatii huolellista harkintaa. Pienet maat eivät usein muuta ulkopoliittikkansa perussuuntaviivoja. Niille jatkuvuus on merkittävämpi asia kuin suurvalloille."*

Mahdollinen Nato-jäsenyyden hakeminen vaatisi erittäin huolellista harkintaa ja laajaa kansallista yksimielisyyttä. Pidänkin tärkeänä, että jos tällaisen päätöksen äärelle joskus edettäisiin, järjestettäisiin siitä puoluekokouksen mukaisesti kansanäänestys. Tämä ei tarkoita sitä, että päätöksentekijät ulkoistavat vastuunsa. Tämä tarkoittaa sitä,

että päätöksentekijät ymmärtävät, että näin suuri päätös koskettaa meistä jokaista, niin nykyistä kuin tuleviakin sukupolvia.

Pidän itse tärkeänä sitä, että toimimme ulkopoliitikassa, kuten puhumme. Pohjoismaat ovat läheisin viiteryhmäme, joten meidän täytyy pitää siitä aidosti hyvää huolta. EU on tärkein turvallisuusyhteisömme, joten meidän täytyy puolustaa sen yhtenäisyyttä ja perusarvoja. Haluamme auttaa konflikteista kärsiviä ihmisiä, joten meidän täytyy löytää voimavaroja paitsi hädän lievittämiseen, myös konfliktien ennalta ehkäisyyn, kriisinhallintaan ja rauhanvälitykseen. Ymmärrämme arktisten asioiden suuren merkityksen Suomelle, joten meidän täytyy terävöittää toimiamme kotimaassa, Euroopassa ja maailmalla.

Uskomme vuoropuhelun voimaan, joten ylläpidämme vuoropuhelua. Haluamme edistää lähialueidemme vakautta, joten toimimme tavoilla, jotka edesauttavat sitä.

Hyvät ystävät,

Niin kuin te hyvin tunnette minut, olen taustaltani insinööri. Olin aikanani tekemässä näitä NMT-härpäkkeitä.

Ennen kuin tulin politiikkaan, minulla oli tapana kysyä päättäjiltä, mikä on sinun aikakautesi NMT-päätös. Yhteispohjoismaisen, maailman ensimmäisen automaattisen matkapuhelinverkon rakentaminen oli poliittinen päätös. Sen seurauksena Pohjoismaihin syntyi satojatuhansia uusia työpaikkoja. Se oli sen aikaista alustataloutta, minkä seurauksista Suomi nauttii tänäänkin.

Ajatelkaapa millainen visionääri Alkio oli. Hän osasi ennustaa sähköautojenkin tulevaisuuden todetessaan:

"Olen jo näkevinäni nykyisten raskaitten autojen sijasta ... sähkövaunuja, jotka kulkevat siroasti, äänteleättä, haisematta kuin ajatus.."

Minä puolestani olen näkemässä tämän hallituksen työllistämällä useita ehdokkaita NMT-päätöksiksi, jotka voivat luoda uutta alustataloutta. Näitä ovat esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ja sen ict-ratkaisut, liikennekaari ja Valtion Infra Oy. Biotalous on jo tätä aivan varmasti. Sitä voivat olla myös digitaaliset oppimisympäristöt tai e-hallinnon kehittäminen ja digitaalinen tiedonvaihto yli rajojen Viron kanssa. Lopulta se on meidän rohkeudestamme kiinni, mihin nyt aloitetut uudistukset voivat tulevaisuudessa viedä.

Tulin politiikkaan tekemään ratkaisuja, mutta myös muuttamaan poliittista kulttuuria. Alkio aika ajoin pelkäsi, että Maalaisliittokin "menee sinne kuin puolueet yleensä: vain valtakilpailuun, vaalikilpailuun, kykykilpailuun, suunsoittokilpailuun. Ja silloin kun näin käy, pysähtyy kehitys."

Näin ei saa käydä. Me emme mene tunkion tonkijoiden joukkoon. Emme saa tahallisesti ymmärtää väärin ja sotkea naapuripuolueiden viestejä. Se ei hyödytä ketään, eikä ole arvokasta politiikalle, kansanvallalle. Meillä kaikilla on sama yhteinen asia: Suomi kuntoon.

Vastuunkantajien on kestettävä välillä kohtuuttomaltakin tuntuvaa arvostelua. Pidän tärkeänä, että meidän on nähtävä vaikeiden päätösten yli. Pitää nähdä se tavoite, jota kohti mennään. Olemme pelastamassa hyvinvointiyhteiskuntaa. Nyt meitä mitataan teoilla: saadaanko päätökset tehtyä, ennen kaikkea toimeenpantua ja muuttuuko Suomen suunta. Merkkejä suunnanmuutoksesta näkyy jo nyt - paljon aikaisemmin kuin uskalsin odottaa.

Rohkeus kannattaa. Muutosvastarinta ja pelko eivät vie asioita eteenpäin, mutta kun ne alkavat muuttua yhteen hiilen puhaltamiseksi, rupeaa tapahtumaan ja paljon. Uskon, että me keskustalaiset olemme valmiita muutokseen, toimimme rohkeasti ja kannamme edistyksen lippua myös siinä vaiheessa, kun muilla usko tulevaisuuteen horjuu.

Minulle, ministeriryhmälle, eduskuntaryhmälle ja varmasti myös teille vuosi on ollut raskas. Teidän tukenne on auttanut jaksamaan. Lämmin kiitos siitä. Toivottavasti koette meidän työme luottamuksenne arvoiseksi! Lopuksi vielä varovaisesti muistuttaisin, että olen itsekkin ehdolla.

Mielenkiintoista, jännittävää ja hyvää puoluekokouspäivää!